

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı:

Sayı: 21606
Tarih: 26.09.2022

72220

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Vahit KIRIŞCI** tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Türkiye genelinde derinleşen ekonomik kriz yurttaşların günlük yaşamında yaşamsal sorunlara yol açmaktadır. Maliyet artışları nedeniyle işletmeler iflas ve kapanma durumları ile karşı karşıya kalırken birçok girişimci ise işini sürdürememektedir. Ekonomik kriz işletmeler açısından da çok boyutlu olarak derinleşmektedir. Van'da İpekyolu, Edremit ve Tuşba belediyeleri için ekmek üretilip dağıtan halk ekmek fabrikası da artan maliyetleri gerekçe göstererek ekmek üretimini durdurmuştur.

Belediyeler kamuoyuna yaptıkları açıklama ile yurttaşlar için büyük bir sorun olan bu durumu doğrulamıştır. Belediyelerin açıklamasına göre; "Van'ın İpekyolu, Edremit ve Tuşba belediyeleri, bu belediyeler ile imzalanan protokol gereğince yüklenici firmayla fiyat konusunda uzlaşamamış ve halk ekmek satışı hizmetini durdurma kararı almıştır. 3 belediyeden yapılan ortak açıklamada, daha önce yapılan sözleşme gereği yüklenici firma tarafından üretilecek bir adet ekmeğin 210 gram olup tüm giderler dahil birim maliyetinin piyasada satılan ekmek fiyatlarından yüzde 20 iskontolu olarak belirlendiği belirtilmiş ancak "Yüklenici firma tarafından girdi fiyatlarında meydana gelen artışı" gerekçe göstererek fiyat artışı talep etmiştir. Belediyeler maliyet artışı gerekçesiyle talep edilen fiyatın sözleşmeye aykırı olduğunu belirtmiş ancak çözüm üretmek yerine halk ekmek üretimi ve dağıtımını durdurmuştur. Bu nedenle özellikle fırın bulunmayan bazı bölgelerde ekmek temininde çok büyük sorunlar yaşanmaya başlanmıştır. 3 ilçede de özellikle merkezi yerlere çok uzak mesafede olan mahallelerde ekmek temininde sorun yaşanmaktadır. Birçok yerde yaşanan bu sorun özellikle Tuşba ilçesinin "Dağönü, Göllü, Güveçli, Yabalıköy, Halkalı, Döşeme, Amik ve Ayanis bölgelerinde günlük olarak ekmek temini sorununa yol açmıştır. Bu mahallelerde fırın işletmesi ve benzeri unlu mamullerin üretimi kısıtlı veya hiç yok durumundadır. Özellikle bu bölgelerde halkın ekmek ihtiyacı geciktirilmeden sağlanmalıdır.

Van gibi yoksul sayısı resmi verilerle 400 bin kişi üzerinde olan bir ilde halk ekmek üretimi zorunlu bir ihtiyaçtır. Birçok ilde bu yönde halka sosyal destek çalışmaları geliştirilmiştir. Van'da da geciktirilmeden bu yönde bir çalışma yürütülmelidir. 30 büyükşehir içerisinde halk ekmek üretimi yapılmayan yerler kayyum yönetiminde kalan Van, Mardin ve Diyarbakır büyükşehir belediyeleridir. Ekonomik kriz nedeniyle bölge halkının işsizlik ve yoksulluk sorunu derinleşmiştir. Halkı günlük ekmeğe muhtaç eden siyaset halk ekmek üretmemekte ısrar ederek yaşanan sorunu daha da derinleştirmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Van'nın Tuşba, İpekyolu, Edremit ilçelerinde halk ekmek üretimi ve dağıtımının durdurulma gerekçeleri nelerdir? Ekmeğini bu yolla alan halka ne zaman alternatif bir girişim başlatılacaktır?
- 2) İpekyolu ve Edremit'e bağlı uzak mahallelerde ve Tuşba'ya bağlı "Dağönü, Göllü, Güveçli, Yabalıköy, Halkalı, Döşeme, Ayanıs ve Amik mahallelerinde halk ekmek dağıtımının durdurulması nedeniyle ve yakın fırın olmaması nedeniyle ortaya çıkan ekmek temini sorununu nasıl çözeceksiniz?
- 3) Van'da tüm ilçelerde ve mahallelerde halk ekmek dağıtımı ne zaman yapılacaktır?
- 4) Van'da ve birçok ilde son bir yıl içerisinde ekmeğe 3 kez zam gelmesinin gerekçeleri nedir? Bu zamlar nedeniyle halkın günlük ekmeğe erişiminde ortaya çıkan sorunlara dair bakanlığınız yaptığı bir araştırma mevcut mudur?
- 5) 2022-2023 yılında ekmeğe ve unlu mamullere kaç kere daha zam gelecektir? Yeni zamların halkın beslenme ve açlık sorununa etkilerinin azaltılması amacıyla hangi tedbirleri alacaksınız?
- 6) Fırın ve unlu mamuller alanında işletmelerin elektrik, un ve diğer sabit giderlerindeki artış son bir yıl içerisinde ne kadar olmuştur? Bu maliyetlerin azaltılması amacıyla hangi önlemleri alacaksınız?